

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 072 "ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ"

*Омельченко О. І., к.е.н. доцент,
доцент кафедри митної справи та оподаткування
Островський Д. М.,
викладач кафедри митної справи та оподаткування
ХНЕУ ім. Семена Кузнеця*

Процеси глобалізації в сучасній економіці, зростаюча конкуренція на внутрішньому і світовому ринках, підвищені вимоги до цін, якісні продукти та послуги, що активізували процеси злиття і поглинання, поява нових фірм і цілих галузей у виробництві, фінансах та інноваціях сфери пов'язані з необхідністю значно підвищити рівень і якість знань і постійно вдосконалювати форми обміну ресурсами знань.

Динаміка ринкових процесів функціонування вітчизняних підприємств та фінансових установ вимагає підвищення рівня та якості навчання студентів, які забезпечують управління та організацію таких підприємств. Все це визначає актуальність вирішення проблем, пов'язаних з підготовкою фахівців, що відповідають поточним нестабільним і мінливим умовам функціонування суб'єктів господарювання.

Одним з перспективних напрямів підвищення якості освіти майбутніх фахівців є активізація їх навчально-пізнавальної діяльності шляхом впровадження активних методів навчання з акцентом на самостійну роботу студента в процесі навчання.

У результаті аналізу стану професійної діяльності економістів виявлено суперечність між соціальним замовленням на підготовку фахівців, що володіють творчим мисленням, формами взаємодії та співпраці з людьми, можуть швидко й ефективно вирішувати управлінські завдання, та реальним розв'язанням цієї проблеми у вищій економічній школі. Усунути ці суперечності можна шляхом створення системи економічної освіти, адекватної суспільним потребам,

упровадження нових технологій підготовки економічних кадрів.

Активізувати навчально-пізнавальну діяльність студентів у вищих закладах освіти можливо шляхом використання таких інтерактивних форм і методів навчання, які б розвивали комунікативну, пізнавальну та творчу діяльність студентів, забезпечували формування знань та умінь, необхідних для майбутньої професійної діяльності. Ефективним з цієї точки зору є впровадження в навчальний процес тренінгу, який сприятиме набуттю студентами практичних навичок шляхом розв'язання ними ряду завдань різного типу комплексності та складності, і як результат – формуванню у них сукупності професійних компетентностей:

знання (знати сутність понятійного апарату у фінансово-кредитній сфері; розуміти багатоаспектність грошових відносин та шляхів їх реалізації; знати інструменти управління грошовими потоками; знати специфіку організації та діяльності фінансово-кредитних установ в Україні);

уміння (уміти аналізувати сектора грошового ринку та роботу суб'єктів, які на них діють; уміти проводити ділові переговори, презентувати власні розробки та доводити власну думку; уміти складати графіки погашення кредиту, проводити нарахування відсотків за вкладами з урахуванням інфляційних процесів; уміння оформляти договори; уміти аналізувати документи, що регламентують роботу фінансових установ);

комунікації (встановлення комунікативного контакту з різними типами суб'єктів грошового ринку; донесення інформації про особливості, переваги та недоліки використання різних видів договорів; донесення власних висновків та обґрунтованих пропозицій до фахівців та нефахівців);

автономність та відповідальність (відповідальність за прийняття рішень щодо діяльності фінансових установ; здатність до подальшого навчання і самовдосконалення та навчання інших осіб; відповідальність за прийняття рішень в невизначених умовах).

Мета навчального тренінгу для студентів спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" конкретизується такими тезами:

1. Розвиток логічного мислення, пізнавальної активності в

ході закріплення вивченого матеріалу, навичок оформлення документації різного рівня складності.

2. Формування умінь роботи в команді, вироблення навичок ділового спілкування.

3. Прищеплення інтересу до майбутньої професії, виховання почуття відповідальності за здійснювані операції.

4. Формування цілісного сприйняття особливостей взаємовідносин між суб'єктами господарської діяльності.

Визначальною для ефективної навчальної діяльності є самостійна робота студента та його мотивація, зумовлена інтелектуальною ініціативою та пізнавальними інтересами.

Однією з найважливіших особливостей вищої освіти є зростання значення компетентності майбутнього фахівця. Сьогодні важливо бути не лише кваліфікованим фахівцем, а й, передусім, компетентним.

Компетентний фахівець відрізняється від кваліфікованого тим, що він не лише володіє певними знаннями, вміннями та навичками, що необхідні для його плідної професійної діяльності, а й реалізує їх у своїй роботі; завжди саморозвивається та виходить за межі своєї дисципліни; вважає свою професію великою цінністю. У наш час потреба в компетентності є найголовнішою ознакою та потребою кожної людини. Компетентність допомагає фахівцеві ефективно вирішувати різноманітні завдання, які стосуються його професійної діяльності. Тому навчальний тренінг має бути спрямований на формування у майбутніх фахівців сукупності компетентностей.

Отже, наголосимо, що саме впровадження інтерактивних методів викладання дисциплін та подання матеріалу у поєднанні із самостійною роботою студентів сприятиме створенню бази на їх подальше професійне зростання, і забезпечить формування майбутнього фахівця у даній сфері.